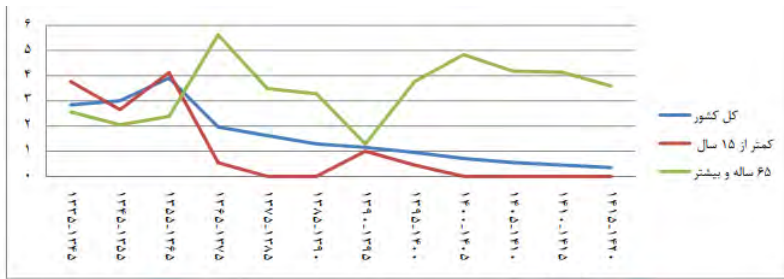

«سالخوردگی» یا همان نسبت جمعیت سالمندان به کودکان است که از تقسیم جمعیت بالای ۶۴ ساله به جمعیت زیر ۱۵ سال حاصل می‌آید. البته دامنه‌های دیگری را هم می‌توان برگزید. مثلاً نسبت جمعیت بالای ۵۰ ساله به جمعیت زیر ۱۰ سال، ولی معمولاً از روش اول استفاده می‌شود. شاخص سالخوردگی حداکثر حساسیت را نسبت به تفاوت‌های گروه سنی و تغییرات در ترکیب سنی دارد و برای برخی اهداف می‌تواند بهترین معیار موجود باشد؛ بنابراین معیار، جمعیت‌های با رقم زیر ۱۵ سال، جوان و بیش از ۳۰ سال، سالخورده محسوب می‌شوند. (ضرغامی، ۱۳۹۴، ص. ۷۳-۹۶)

شکل ۳. روند تغییرات شاخص سالمندی ۱۳۳۵-۱۴۲۰

این شاخص در ایران تا سال ۱۳۶۵، روند کاهش تدریجی داشته و در این سال به زیر ۸ رسیده است (شکل ۳). این روند عمدتاً به خاطر کاهش مرگ‌ومیر کودکان و نوزادان و بخشی هم افزایش مولید بوده است که باعث شده میزان رشد سالیانه جمعیت کودک و نوجوان در این مدت بیش از میزان رشد جمعیت سالمند باشد. از سال ۱۳۶۵ و با کاهش سریع باروری، روند این شاخص هم معکوس شد و از اوایل دهه ۸۰، جمعیت ایران دیگر جوان نبوده است. این شاخص در سال‌های اول قرن آینده به حدود ۵ می‌رسد و تنها ۲۵ سال لازم است که شاخص سالخوردگی در سال ۲۰۵۰ به حدود ۱۷۰ برسد. به این ترتیب، در نیمه قرن بیست و یک، جمعیت سالمند کشور ۱٫۷ برابر جمعیت کودک و نوجوان خواهد بود (ضرغامی، ۱۳۹۴، ص. ۷۳-۹۶)